

Agentia Europeana de Mediu: Cea mai ridicata contributie a mediului la mortalitate se înregistreaza în România

Povara poluarii si a schimbarilor climatice variaza în Europa, existând diferente clare între tarile din estul si cele din vestul continentului. Cea mai mare pondere a deceselor cauzate de mediu la nivel national (27%) se înregistreaza în Bosnia si Hertegovina, iar cea mai scazuta în Islanda si Norvegia (9%).

În UE, cea mai ridicata contributie a mediului la mortalitate se înregistreaza în România (19%), iar cea mai scazuta în Suedia si Danemarca (10%), se arata într-un comunicat publicat, marti, de Agentia Europeana de Mediu (AEM), informeaza Comisia Europeana.

Poluarea atmosferica si fonica, efectele schimbarilor climatice (de exemplu, perioadele de canicula) si expunerea la substante chimice periculoase provoaca probleme de sanatate în Europa. Calitatea scazuta a mediului contribuie la 13% din numarul deceselor, potrivit unei evaluari referitoare la sanatate si mediu publicate de Agentia Europeana de Mediu.

Îmbunatatirea sanatatii si a bunastarii cetatenilor europeni este mai importanta ca oricând, în prezent atentia fiind îndreptata spre combaterea pandemiei de Covid-19. Aceasta pandemie reprezinta un exemplu clar al legaturilor complexe dintre mediu, sisteme sociale si sanatate.

O parte semnificativa din povara bolilor în Europa continua sa fie atribuita poluarii mediului în urma activitatii umane, potrivit raportului AEM "Mediu sanatos, trai sanatos: modul în care mediul influenteaza sanatatea si bunastarea în Europa".

Raportul, care se bazeaza în mare masura pe datele Organizatiei Mondiale a Sanatatii referitoare la cauzele deceselor si ale bolilor, evidentiaza motivele pentru care calitatea mediului din Europa are un rol esential în determinarea starii de sanatate si a bunastarii noastre. De asemenea, demonstreaza modul în care privatiunile sociale, comportamentele nesanoase si schimbarile demografice din Europa influenteaza sanatatea de mediu, afectând în mod deosebit persoanele cele mai vulnerabile.

"Exista o legatura clara între starea mediului si sanatatea populatiei. Cu totii trebuie sa înțelegem ca, având grija de planeta, nu salvam doar ecosisteme, ci si vietii umane, în special pe ale celor mai vulnerabili. Uniunea Europeana este devotata acestei abordari si, cu ajutorul noii Strategii în domeniul biodiversitatii, al Planului de actiune pentru economia circulara si al altor initiative din viitorul apropiat, ne îndreptam spre construirea unei Europe mai reziliente si mai sanatoase pentru cetatenii europeni si nu numai", a afirmat Virginijus Sinkevicius, comisarul pentru mediu, oceane si pescuit.

Potrivit comisarului pentru sanatate si siguranta alimentara, Stella Kyriakides, Covid-19 a reprezentat un nou semnal de alarma, "care ne-a facut sa constientizam acut relatia dintre ecosisteme si sanatatea noastra, precum si nevoia de a înfrunta realitatea: modul în care traим, consumam si producem dauneaza climei si are un impact negativ asupra sanatatii noastre".

"Începând cu Strategia 'De la ferma la consumator' pentru alimente sanatoase si durabile si terminând cu viitorul Plan european de lupta împotriva cancerului, ne-am luat un angajament puternic de a proteja sanatatea cetatenilor nostri si a planetei pe care traим", a adaugat ea.

La rândul sau, Hans Bruyninckx, directorul executiv al AEM, a afirmat: "Desi observam îmbunatatiri în ceea ce priveste mediul din Europa, iar Pactul ecologic pune un accent clar pe un viitor durabil, raportul arata ca sunt

necesare actiuni ferme pentru a-i proteja pe cei mai vulnerabili membri ai societatii noastre, deoarece saracia este însoțita adesea de traiul în conditii de mediu necorespunzatoare si de o stare de sanatate precara. Aceste legaturi trebuie incluse într-o abordare integrata care sa duca la o Europa mai incluziva si mai sustenabila".

Poluarea atmosferica ramâne principalul risc de mediu la adresa sanatatii în Europa, provocând anual peste 400.000 de decese premature în UE. Pe al doilea loc se situeaza poluarea fonica, care contribuie la 12.000 de decese premature, urmata de efectele schimbarilor climatice, în special perioadele de canicula.

În general, comunitatile defavorizate social se zbat sub o povara întreita: saracia, mediul de slaba calitate si sanatatea precara. Comunitatile mai sarace sunt expuse adesea la niveluri mai mari de poluare si de zgomot, precum si la temperaturi ridicate, iar afectiunile medicale preexistente le maresc vulnerabilitatea la pericolele de mediu pentru sanatate. Sunt necesare masuri specifice pentru a îmbunatati conditiile de mediu în care traiesc cele mai vulnerabile persoane din Europa.

Oamenii sunt expusi permanent la riscuri multiple, printre care cele asociate poluarii atmosferice si a apei, poluarii fonice si substantelor chimice, care se combina si, în unele cazuri, actioneaza la unison afectând sanatatea. Orasele europene au o vulnerabilitate aparte la aceste amenintari multiple, având în plus un acces mai restrâns la spatii verzi si albastre.

Una dintre cercetarile în curs investigheaza legaturile dintre pandemia actuala de COVID-19 si dimensiunile de mediu. Se crede ca virusul care cauzeaza COVID-19 a facut un "salt între specii", de la animale la om, un rezultat neprevazut al presiunii pe care cresterea consumului o pune asupra sistemelor naturale. În ceea ce priveste impactul COVID-19 asupra comunitatilor, primele dovezi sugereaza ca ratele mai mari ale mortalitatii pot avea legatura cu poluarea atmosferica si cu saracia. Potrivit evaluarii initiale din raport, pentru clarificarea acestor interactiuni mai sunt necesare cercetari suplimentare.

O integrare mai buna a politicilor, mai multe spatii verzi si albastre reprezinta o parte esentiala a solutiei.

Raportul insista asupra faptului ca este necesara o abordare integrata a politicilor de mediu si de sanatate pentru a combate riscurile de mediu, a proteja persoanele cele mai vulnerabile si a beneficia pe deplin de contributia naturii la sanatatea si bunastarea noastra.

O natura sanatoasa este un mecanism esential în asigurarea sanatatii publice, deoarece reduce bolile si favorizeaza sanatatea si bunastarea oamenilor. Solutiile verzi ofera un câstig întreit: pentru sanatate, societate si mediu. Spatiile verzi si albastre de calitate din zonele urbane favorizeaza sanatatea si bunastarea, oferind locuri propice activitatii fizice, relaxarii si integrarii sociale, cu beneficii majore pentru comunitatile sarace. Spatiile verzi si albastre racoresc orasele în perioadele de canicula, reduc inundatiile si poluarea fonica si sunt prielnice biodiversitatii urbane. În timpul pandemiei de COVID-19, multi comentatori au remarcat o reînnoita apreciere a avantajelor pentru sanatatea si bunastarea psihica pe care le ofera accesul la spatii verzi si albastre, în special în zonele urbane.

În cadrul UE, Pactul ecologic european aduce o schimbare cruciala de directie în agenda politica europeana si expune o strategie durabila si favorabila incluziunii menita sa îmbunatateasca sanatatea si calitatea vietii oamenilor, sa îngrijeasca natura si sa nu lase pe nimeni în urma.